

Zápis z 20. zasedání Pacientské rady

konané dne 22. února 2022

Přítomni členové Pacientské rady: Anna Arellanesová, Karel Dušek, Zdeňka Faltýnková, Václav Hradílek, David Janků, Dalibor Ježorek, Drahoslava Kolací, Jitka Kolmanová, Václav Krása, Jana Lacinová, Jaromír Lán, Jiřina Landová, Renata Marková, Jan Michalík, Vlastimil Milata, Štěpánka Pokorná, Šárka Prokopiusová, Jitka Reimeltová, Marie Ředinová, Šárka Slavíková, Simona Zábranská, Luboš Zajíc, Miroslav Zavřel

Omluveni: Marta Pečeňová

Náhradníci: Kateřina Valachová

Hosté: Radek Policar

Oddělení podpora práv pacientů: Jana Hlaváčová, Kateřina Slabá, Monika Poliaková

Program zasedání pacientské rady:

- 1) Úvodní slovo, přivítání Pacientské rady
- 2) Plán legislativních prací vlády pro oblast zdravotnictví
- 3) Volba předsednictva Pacientské rady
- 4) Činnost pracovních skupin Pacientské rady
- 5) Činnost Pacientské rady
- 6) Podněty členů Pacientské rady
- 7) Informace o připravovaných akcích

1. Úvodní slovo, přivítání Pacientské rady

Mgr. Jana Hlaváčová přivítala všechny přítomné a představila program zasedání.

Následně vystoupil náměstek pro legislativu a právo JUDr. Radek Policar, přivítal členy PR a na úvod zmínil vybrané body Programového prohlášení vlády z kapitoly zdravotnictví, které jsou klíčové pro veřejnost a PR, a to:

- Vytvoření programů na podporu prevence a zdravé výživy
- Rozvoj digitalizace českého zdravotnictví, propojení systému jednotlivých zdravotnických zařízení
- Kontrola realizace odpovědnosti pojišťoven za tvorbu sítě zdravotnických kapacit a její distribuci včetně lékařské pohotovostní služby
 - o Vytvoření systému monitoringu a správy čekacích dob na plánované zákroky a plánovaná vyšetření
- Optimalizace a sjednocení stížnostní agendy u poskytovatelů zdravotních služeb
- Prevence a výživa – zlepšení zdraví obyvatelstva
 - o zavedení inovativních forem péče zaměřených na prevenci a management chronických nemocí

- vznik komplexních center zdravotní péče
- zaměření na finanční motivaci zdravotních pojišťoven, poskytovatelů zdravotních služeb a pacientů v oblasti prevence.
- zajištění dostupných sociálních služeb pro lidi s funkčním postižením
- aktivní přístup k reformě psychiatrické péče
- otázky zajištění zdravého stravování pro děti ve školách

Náměstek vyzval členy PR k zamyšlení, zda je ve zmíněných oblastech něco netrápí, aby mohli s ministerstvem společně pracovat na cílech. Zdůraznil snahy o spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí v podobě pracovních skupin, zejména v oblasti zajištění zdravého stravování ve školách včetně zaměření na děti se specifickými potřebami v oblasti stravování.

2. Plán legislativních prací vlády pro oblast zdravotnictví (JUDr. Radek Polícar, náměstek pro legislativu a právo)

Pan náměstek zmínil záměry ministra zdravotnictví v oblasti budoucích právních předpisů. Prvním z nich je velká novela zákona o zdravotních službách, zejména ve vztahu k rozvoji oblasti moderních technologií, oblasti telemedicíny, včetně zapojení umělé inteligence do medicíny. V rámci novely budou řešena dílčí témata týkající se nedostatků a provozních problémů v této oblasti, včetně zaměření na dobrovolnictví ve zdravotnictví, nastavování systémů kvality řízení. Náměstek vyzval členy PR k formulaci námitek, návrhů a nápadů týkajících se oblasti regulované tímto zákonem.

Dalším bodem byla novela zákona o elektronizaci, kde se řeší dvě průřezová témata – telemedicína a elektronizace dokumentů a přístupu pacientů. Nyní již fungují přípravné pracovní skupiny zabývající se danou tematikou.

Další připravovanou novelou je novela zákona o vzdělávání a výkonu povolání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů, kde existuje snaha upravit složité a dlouhé podmínky pro to, abychom měli kvalitní lékaře, zubní lékaře a farmaceuty a snaha řešit nedostatky v oborech.

V oblasti platby státu za státního pojištěnce do systému veřejného zdravotního pojištění zmínil náměstek schválený záměr vlády nastavit systém mechanismu pravidelné valorizace tak, aby v budoucnu bylo předvídatelné, o kolik se bude navyšovat platba za státního pojištěnce bez nadměrné závislosti na hospodářském cyklu. V momentě konjunktury by navýšení bylo o něco vyšší, při recesi zase stát bude garantovat větší doplnění. Záměr by měl být realizován od příštího roku.

Předposledním bodem byla novela zákona o ochraně veřejného zdraví reagující na poznatky z posledních 2 let boje s pandemií, jež má za cíl nastavit standardní mechanismus dalšího fungování hygienické služby a souvisejících opatření a zakotvit systémy testování a očkování pro případy potenciálních pandemií či souvisejících zdravotních rizik.

Na závěr zmínil náměstek ePoukazy, vysvětlil, že vzhledem k závažnějším prioritním záležitostem k vyřešení nemohly být spuštěny k 1. březnu, jak bylo předem avizováno. V tento moment by měl návrh prováděcí vyhlášky týkající se ePoukazů směřovat do připomínkového řízení, členové PR návrh vyhlášky v nejbližších dnech obdrží k oponentuře. Účinnost vyhlášky pan náměstek tipuje na první polovinu tohoto roku (1.6.).

Dotazy (odpovídá náměstek JUDr. Polícar):

Mgr. Simona Záborská se dotázala, zda budou na vytvořených odborných pracovních skupinách zabývající se jednotlivými programy přítomni pacienti. Náměstek odpověděl, že určitě ano a upřesnil, že se bude jednat o pracovní skupiny dvojího stupně, první malá ministerská skupina zpracovávající návrhy a druhá širší pracovní skupina složená i ze zdravotníků, pacientů, IT expertů atd.

Na dotaz Bc. Anny Arellanesové, zda by případné připomínky ze strany členů PR měly reflektovat legislativní plán, nebo zda je k dispozici podrobnější plán na MZ, který by měli připomínat, pan náměstek odpověděl, že se jedná o první variantu a opětovně vyzval veřejnost k formulaci připomínek a podnětů ohledně témat, která je ve stávající úpravě trápí a byla by potřeba je vyřešit.

Na dotaz, co se teď aktuálně na ministerstvu řeší kromě digitalizace v rámci pracovních skupin řeší náměstek sdělil, že brzy začne příprava novely zákona o zdravotních službách.

Mgr. David Janků položil otázku, zda existuje akční plán politických prohlášení nebo politik. Náměstek odpověděl, že prozatím ne, ale v programovém prohlášení vlády bude u každé věty uvedeno, jak daného záměru dosáhnout, v jakém horizontu a jakým způsobem.

Mgr. Jana Hlaváčová na závěr poděkovala za sdělené informace, které považuje za cenné, neboť PR se nyní bude rozhodovat, které pracovní skupiny budou pokračovat, na kterou dát více důraz a kde sestavit novou.

3. Volba předsednictva patientské rady

Mgr. Jana Hlaváčová zdůraznila závaznost Statutu Patientské rady, Jednacího řádu, Jednacího řádu patientských skupin a že veškeré kompetence předsednictva jsou dány Statutem.

Volil se jeden předseda, dva místopředsedové, přičemž zvolené předsednictvo bude řídit zasedání patientské rady, určuje termín a program zasedání, zastupuje pacienty navenek.

Finální slovo o osobách předsednictva má ministr zdravotnictví, na návrh PR.

Mgr. Jana Hlaváčová předala slovo tajemnici Ing. Monice Poliakové, která řídila proces samotné volby. Na úvod zopakovala volební postup. Fyzicky přítomní hlasovali pomocí papírových lístků, distančně připojení účastníci pomocí online dotazníku.

3.1. Volba předsedy Patientské rady

Tajemnice poděkovala přihlášeným uchazečům o pozici předsednictva PR a poprosila uchazeče Mgr. Vlastimila Milatu o představení.

Mgr. Vlastimil Milata pozdravil přítomné, projevil vděk za možnost být předsedou PR předešlé 4 roky, odhodlání čelit budoucím výzvám a pokusit se koordinovat práci PR. S odkazem na jeho, členům PR již zaslané, sdělení upozornil, že pracuje v technologické firmě, která prodává ve zdravotnictví, na pozici edukátora a technické podpory pro pacienty s diabetem. Zdůrazňuje, že míní upřednostňovat a uspokojovat většinový zájem pacientů a činit snahu k rozvoji činností patientských organizací.

Následuje anonymní hlasování.

3.2. Volba dvou místopředsedů Pacientské rady

Tajemnice vyzvala uchazečku Bc. Annu Arellanesovou, Mgr. Simonu Zábranskou a Mgr. Davida Janků k představení.

Uchazečka Bc. Anna Arellanesová sdělila, že je maminka dítěte se vzácným onemocněním, pracuje na českém patentovém úřadě a 10 let se věnuje práci v České asociaci pro vzácná onemocnění, kde působí jako předsedkyně. Následně reflektovala své zkušenosti z prvního volebního období Pacientské rady, zmínila intenzivní spolupráci na přípravě legislativy, která vedla mimo jiné k novele zákona o veřejném pojištění, díky níž se pacienti budou podílet na rozhodování o úhradách léků na vzácná onemocnění. Vyjádřila důležitost aktivity pacientské rady a její komunikace s ministrem zdravotnictví.

Uchazečka Mgr. Simona Zábranská sdělila, že pracuje přes deset let jako předsedkyně Klubu nemocných cystickou fibrózou z.s., šestým rokem v organizaci působí také jako ředitelka. Je matkou dítěte s cystickou fibrózou. V Pacientské radě je již druhým volebním obdobím. Reflektovala předchozí volební období, vyzdvihla podporu ministerstva a do nového volebního období si přeje zaměřit se na pohlížení na pacienty a pacientské organizace a docílit jejich respektu.

Uchazeč Mgr. David Janků sdělil, že se věnuje osvětě a pomoci pacientům, kteří mají sexuálně přenosnou poruchu, aktivní je v oblasti zhruba dva roky. Pracuje jako právník ombudsmana, zabývá se diskriminací a právem lidí s postižením a denně se podílí na připomínkování právních předpisů, strategií a akčních plánů. Uvedl, že se snaží dát hlas lidem kteří jsou nějak znevýhodněni. Nabízí své právnícké know-how.

Následuje anonymní hlasování.

Následuje přestávka, při níž se sčítají hlasy.

3.3 Výsledky hlasování

Tajemnice vyhlásila výsledky hlasování. Celkem bylo přítomno 24 členů Pacientské rady.

Pro zvolení pana Mgr. Vlastimila Milaty předsedou Pacientské rady hlasovali všichni přítomní členové, hlasování se zdržel Mgr. Vlastimil Milata.

Mgr. Vlastimil Milata byl zvolen předsedou Pacientské rady.

Na pozici místopředsedy pacientské rady ze všech přítomných pro Bc. Annu Arellanesovou hlasovalo 18 členů, pro Mgr. Simonu Zábranskou hlasovalo 18 členů, pro Mgr. Davida Janků hlasovalo 12 členů.

Bc. Anna Arellanesová a Mgr. Simona Zábranská byly zvoleny místopředsedkyněmi Pacientské rady.

4. Činnost pracovních skupin Pacientské rady

Ing. Monika Poliaková poděkovala za vyplnění dotazníku, vyjmenovala existující pracovní skupiny a konstatovala, že na základě hlasování zůstávají vedoucími pracovních skupin dosavadní vedoucí, kromě pracovní skupiny pro duševní onemocnění, která je momentálně

bez vedoucího z důvodu neprojevení vůle stát se vedoucím žádného z členů kvůli jejich vytíženosti. Zároveň podnikla kroky pro vyhledání vedoucího této skupiny. S návrhem člena pracovní skupiny pro duševní zdraví, popřípadě s jiným řešením, přijde do příštího zasedání PR. Přítomní členové PR s postupem souhlasí.

Dále informovala o úpravě členství v Komisi pro posuzování nových přístrojových technologií a kapacit hrazených ze zdravotního pojištění, přičemž zdůrazňuje, že je na místě, aby tato komise měla svého zástupce (kterým byla dotazníkem zvolena Mgr. Simona Zábranská). O posunu ve věci bude informovat.

V Národní radě pro implementaci Národního onkologického programu byla zástupcem PR dotazníkem zvolena Mgr. Štěpánka Pokorná, zájem o členství projevila Mgr. Šárka Slavíková. Tajemnice PR dala oběma slovo.

Mgr. Pokorná sdělila, že zastupuje organizaci Aliance žen s rakovinou prsu, původním povoláním je zdravotní sestra a celý svůj profesní život se zabývá prevencí a léčbou onkologického onemocnění.

Mgr. Slavíková sdělila, že pracuje jako předsedkyně Amélie z.s. a zároveň jako zdravotně sociální pracovnice, v onkologii se pohybuje celý svůj profesní život. Členkou pracovní skupiny by chtěla být mimo jiné, neboť u vzniku revize Národního onkologického programu byla od počátku a ráda by se dál účastnila tvorby akčních plánů atd.

Tajemnice PR přislíbila kroky ke zjištění, zda budou moci v této pracovní skupině být dva členové, případně dva členové a pozorovatel, popřípadě jaká forma členství by byla možná.

5. Činnost Pacientské rady

Mgr. Jana Hlaváčová informovala o došlých podnětech patientských organizací, za něž poděkovala. Vyzývá k vytvoření mechanismu Pacientské rady, podle kterého se rozhodne, čemu se bude věnovat při velkém množství podnětů. Připomněla dvě základní oblasti činnosti Pacientské rady, a to konzultační a proaktivní, přičemž konzultační činnost spočívá zejména přímou účastí na tvorbě dokumentů MZ díky připomínkovým řízením a pracovním skupinám.

Mgr. Kateřina Slabá vysvětlila princip vnitřních a meziřesortních připomínkových řízení a sdělila odkaz na záznam přednášky o legislativním procesu včetně praktických informací, která proběhla v patientském hubu. Připomněla, že členové PR nejsou povinni materiály připomínkovat.

Následně Mgr. Jana Hlaváčová vysvětlila princip proaktivní činnosti, spočívající ve vlastních podnětech Pacientské rady (přetvořených do usnesení) v oblastech, na kterých MZ nepracuje. Informovala o rozdělení podnětů na dva typy, a to podněty týkající se systémového zapojení pacientů, kde je gestorem OPP a podněty týkající se jiných věcných zdravotnických témat, kde je gestorem člen PR, který podnět přináší, navrhuje řešení, přičemž o tom, zda se návrhem bude zabývat, hlasuje PR.

6. Podněty členů Pacientské rady

Mgr. Jana Hlaváčová seznámila členy s došlými podněty.

Prvním byl podnět paní Ing. Marie Ředinové ohledně ePoukazů, kterými se již v úvodu zabýval pan náměstek.

Další, rovněž podnět Ing. Ředinové, se týkal možnosti účasti zástupců PO a dalších osob na sympozii farmaceutických firem na kongresu z hlediska zákona o reklamě. Tímto tématem se bude zabývat OPP a následně PR informovat.

Třetím byl podnět Ing. Dalibora Ježorka za Pracovní skupinu pro celiakii ohledně stravování ve školách. Mgr. Hlaváčová vyzvala Ing. Ježorka k představení podnětu. Ing. Ježorek uvedl, že školy nedávají dětem možnost stravovat se dietně a vnímá ohlasy rodičů se zájmem o to, aby školy zajistily nějakým způsobem školní dietní stravování. Ve svém návrhu uvádí možnosti, jak stravování zabezpečit. Tématika je obsažena ve vyhlášce o školním stravování, ve formulaci jejíhož ustanovení § 2 odst. 4 vidí Ing. Ježorek jádro problému.

Mgr. Simona Zábranská doplňuje, že je potřeba podívat se na problém komplexně, ne jenom z hlediska jedné diagnózy (celiakie), ale například potřebou bezlaktózové stravy.

Bc. Anna Arellanesová souhlasí s p. Zábranskou a vyjadřuje přání pojmout problém hromadně a v rámci možností zabezpečit dietní jídlo pro všechny děti s nějakou podmínkou nebo omezením.

Mgr. Vlastimil Milata vyzval členy PR, aby se omezením dětí ve stravě zabývali ve svých oblastech, aby děti nebyly diskriminované nutností opustit školu kvůli zabezpečení jídla, které škola není schopná uvařit.

Mgr. Kateřina Valachová se ztotožňuje s názory a k tématu dodává, že do příštího zasedání PR připraví rešerši, aby PR mohla přijmout usnesení a rozhodnout o dalších krocích.

7. Informace o připravovaných akcích

Ing. Monika Poliaková informuje o připravovaném setkání s patientskými organizacemi, které se má uskutečnit 16.3. od 15 hodin v Pacientském centru, na němž především vystoupí noví náměstci na MZ a představí sebe a svou agendu.

Mgr. Jana Hlaváčová informovala o plánované konferenci na téma financování patientských organizací, která proběhne v květnu.

Rovněž informovala o ukončení působení Ing. Moniky Poliakové na pozici tajemnice PR a vyzývá členy PR ke sdělení tipů na nového tajemníka.

K dotazu Mgr. Jana Hlaváčová navrhuje termín delší schůze PR v dubnu 2022, konkrétní termín upřesní. Na závěr poděkovala za účast a ukončila schůzi PR.

.....
tajemník

.....
předsedající (Vlastimil Milata)